

ד. שמן הניתן על גבי האשים; יכול להיות מותר רקיקי מנחת כהנים ומותר מנחת כהן משיח (= מנחת חביתין, ששמנה מרובה ואינו נספג בפתים מפני שהיא אפויה מתחילה. ערש"י ובמפרשי המשניות). ולדברי רבי טרפון שמתנדב אדם שמן, יכול להיות אף נדבת שמן, לפי אביי שכולו לאשים, אבל לשמואל ורבי זירא – רק קומצו, כנ"ל.

ה. בתחילה אמרו [בבאור דברי שמואל] שכיבוי במקצת לא שמיה כיבוי ואינו חייב אלא אם אין על המזבח אש אחרת מלבד אותה גחלת שכיבה. ואבעית אימא, אפילו יש אש נוספת במזבח – חייב, ולא הותר אלא כיבוי במקצת של מצוה, ואף זה רק כשאי אפשר בענין אחר, שהרי התורם את הדשן אעפ"י שמצוה היא לא יכבה ויתרום אלא ימתין. ואולם למסקנא נראה שגם כיבוי במקצת שמיה כיבוי, וטעמו של שמואל שהתיר לזלף יין על האש, הוא משום דבר שאינו מתכוין, אבל בלא"ה – חייב. וכן פסק הרמב"ם, שלוקה.

## דף צב

קמט. נסכים, דם, שמן ומנחות שנטמאו – מה יעשה בהם?

נסכים שנטמאו (לאחר שנתקדשו בכלי), וכן דם, שמן ומנחות – שורפם בקודש, שנאמר בקדש באש תשרף. ועושה להם מערכה בפני עצמן.

רש"י מפרש מערכה על הרצפה. ולא עם שאר הנשרפים, שמפני לחותם אין שריפתם ניכרת כששורפם עם הבשר (רש"י). יש אומרים שלפירוש זה אין לגרום 'מנחות' – שאינן לחות, הלכך נשרפות עם שאר הפסולים. והרמב"ם מפרש עושה להם מערכה – על המזבח.

## פרק אחד עשר

- א. אלו חטאות שניתו מדמן על הבגד, הבגד טעון כיבוס, ואלו שאינו טעון כיבוס?
- ב. דם חטאת שנתקבל בכלי ונשפך על הרצפה ואח"כ ניתו על הבגד – האם הבגד טעון כיבוס? מה הדין כשניתו מבגד לבגד?
- ג. חטאת העוף שנשפך דמה מהצואר על הרצפה – האם כשר לאספו וליתנו על המזבח?
- ד. שחט חטאת והכניסה להיכל – האם נפסל הדם אשר בה, משום הבאתו לקודש?
- א. דם של חטאות בהמה, הן חטאות פנימיות הן חיצוניות, שהותו על הבגד לאחר קבלתו בכלי בהכשר וקודם נתינתו על המזבח – הבגד טעון כיבוס.
- אבל לא בחטאת העוף, ולא חטאות פסולות – בין שהיתה להן שעת הכושר כגון לנה יצאה או נטמאה, בין שלא היתה להן שעת הכושר, כגון שעבודותיהן נעשו במחשבת פסול (כן סתמה משנתנו, וכדברי רבי שמעון בברייתא. ודרשו בגמרא (צג.). שני מיעוטים מדמה; אתה). רבי עקיבא אומר: אם היתה להן שעת הכושר – טעון כיבוס.

[גדר 'שעת הכושר' תלוי בדעות האמוראים, האם הכוונה להתר אכילת הבשר לכהנים, או משנראה הדם לזריקה, או מגמר השחיטה (עפ"י רש"י ור"ג מעילה ה)].

א. הלכה כסתם משנה, וכמו שנקט רמי בר חמא בספקו (עפ"י רמב"ם מעה"ק ח, ג).  
ב. כאשר נעשה בטומאה, אם הציץ מרצה [כשעודו על מצח הכהן, ולדעה אחת אפילו אינו על מצחו], היות ומדאורייתא הקרבן כשר – טעון כיבוס (תוס').  
יש אומרים שדם קדשים אינו מקבל טומאה, ולפי"ז צריך לפרש שנטמא הבשר (ע' במפרשים כאן).

ניתו לאחר נתינת הדם על המזבח – אין הבגד טעון כיבוס.

כיבוס הבגד שהותו עליו מדם החטאת; יש אומרים מצות עשה הוא ונמנה במנין המצוות (רס"ג. ע' בבאור הגר"פ עשה קנב) ויש חולקים וסוברים שדין זה נכלל במצות סדר החטאת (ע' ספר המצוות לרמב"ם שרש יב ועוד).

ב. דם חטאת שנתקבל בכלי ואח"כ נשפך – הואיל ולא נפסל בכך, אם הותו על הבגד – טעון הבגד כיבוס.

הותו מבגד לבגד; ספק אם נפסל בעודו בבגד הראשון מאחר והזקק לכיבוס, ואם כן כשהותו על הבגד השני כבר לא היה ראוי להוות ואין טעון לכבסו, או שמא אם אספו מן הראשון כשר ליתנו על המזבח וממילא הבגד השני טעון כיבוס. ואולם לדברי רבי עקיבא ממה-נפשך טעון כיבוס, שהרי היתה לו שעת הכושר כשנתקבל בכלי תחילה.

א. הרמב"ם פסק שאין טעון כיבוס (מעה"ק ח, ט. וע"ש בכס"מ מרכה"מ ואו"ש; קר"א).  
ב. נשפך תחילה על דבר שאינו טעון כיבוס, הואיל ולא נדחה שהרי נתקבל תחילה בכלי, הלכך הבגד השני טעון כיבוס (מנ"ח קלח).

ג. נסתפק רבי אבין על דם העוף שנשפך על הרצפה מהצואר, האם כשר לאספו בכלי, או שמא הקפידה תורה ליתנו מצואר העוף בדוקא, וכיון שהגיע לכלי או אף לאויר הכלי – מיד נפסל, הלכך כשנשפך על הרצפה אין תקנה לאספו (וכן אי אפשר להחזירו לצואר העוף כדי להוות. תו"א).  
הספק לא נפשט, לפיכך החטאת תישרף ולא תאכל, כדין חטאת העוף הבאה על הספק (רמב"ם פסוה"מ ב, כ. וע"ש באור שמח). ולא יזרוק הדם אלא יביא חטאת אחרת. ואם זרק – הבשר ישרף. ואם החטאת של מחוסר כפרה – יביא עתה חטאת הבאה על הספק (עפ"י זבח תודה).

ד. בהמת חטאת שהכניסוה לאחר שחיטה להיכל – אין דמה נפסל בכך (מדמה – ולא בשרה). ואולם בחטאת העוף נסתפק רבי אבין, שמא צוארה נידון ככלי שרת [שהרי אין העוף טעון כלי אחר לקבלת דמו, נמצא צוארו משמש ככלי לזריקה], ונפסל בכניסתו להיכל כאילו נכנס הדם בכלי.

## דף צג

קנא. בגד שניתו עליו דם חטאת באופנים הבאים – האם טעון כיבוס?  
א. כאשר הדם נפסל עם הגעתו לבגד.